

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2017

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2017-2018

Fortsatt stark konjunktur i länet

Arbetsgivarna i Östergötland är bland de mest optimistiska i hela landet och har en fortsatt mycket stark tilltro till den närmaste framtiden. Den globala ekonomins utveckling har under senare tid varit gynnsam och den svenska konjunkturen är fortsatt mycket stark, vilket lett till att arbetsgivarna gett uttryck för en mycket stor optimism inför framtiden i Arbetsförmedlingens konjunkturindikator. Den privata konsumtionen ligger alltså på höga nivåer men även den offentliga konsumtionen och bygginvesteringar har bidragit till det gynnsamma läget i den svenska ekonomin. Till detta tillkommer att det numera ser allt ljusare ut för industriföretagen. Orderingången inom industrin tilltar såväl på hemmamarknaden som på exportmarknaden, vilket även ger positiva effekter för delar av den privata tjänstesektorn.

Framtidstron är allra starkast inom byggsektorn och i Östergötland ligger bostadsbyggandet på rekordnivåer. Även den privata tjänstesektorn, exempelvis hotell och restaurangnäringen och handeln, uppvisar en tydlig optimism inför det kommande halvåret. Framtidstron i flertalet branscher tillsammans med förhållandevis låga varseltal och en starkt efterfrågan på arbetskraft, pekar entydigt på att konjunkturläget är mycket starkt i länet.

Jobben fortsätter att bli fler

Östergötland har haft bra jobbtillväxt de senaste åren och antalet sysselsatta väntas fortsätta att öka kraftigt även under 2017 och 2018. Vid utgången av 2017 bedöms drygt 3 800 fler vara sysselsatta än under 2016, vilket är en ökning med knappa 2 procent. Under 2018 kommer sysselsättningen växa med ytterligare 3 200. Sammantaget innebär det att 7 000 nya arbetstillfällen i länet tillkommer under 2017 och 2018. Under 2017 kommer antalet sysselsatta i länet för första gången någonsin att passera 200 000 personer. I jämförelse med 2015 kommer det att vara ca 10 000 fler i sysselsättning i slutet av 2018.

Förutom ett något sviktande jord- och skogsbruk väntas resterande branscher växa eller ha oförändrat antal anställda under 2017-2018. Störst anställningsbehov kommer att finnas inom vård- och omsorgsverksamheter, byggföretag och IT-verksamheter. Även inom handeln är tongångarna positiva men där uppger arbetsgivarna att det finns ett mått av outnyttjat kapacitetsutrymme, d.v.s. de kan i högre utsträckning utöka sin verksamhet med redan befintlig personal.

Ett möjligt hinder för att anställningsplanerna ska kunna förverkligas är bristen på kvalificerad arbetskraft. Det är ett generellt problem som gäller inom såväl privat som offentlig sektor. Inom exempelvis bygg-, teknik- och IT-företagen är bristen på kvalificerad arbetskraft ett reellt hinder för tillväxten inom dessa branscher. I det privata näringslivet har de uppmätta bristtalen ökat oavbrutet sedan våren 2014. Inom den offentliga sektorn finns det en ännu större brist på personal inom många verksamheter.

Inte minst inom skola, sjukvård och vård- och omsorg är bristen mycket stor, men även inom socialtjänsten har rekryteringsproblemen blivit alltmer märkbara under senare tid.

Antalet arbetslösa ökar något under prognosperioden

Det starka konjunkturläget som råder i Östergötlands län har gjort att antalet inskrivna arbetslösa har minskat stadigt i fyra års tid. En stor efterfrågan på arbetskraft har lett till att arbetslösheten bland de personer som står nära arbetsmarknaden nu är nere på historiskt låga nivåer. Samtidigt ökar antalet inskrivna arbetslösa som står längre från arbetsmarknaden och mer än tre av fyra arbetslösa tillhör numera den gruppen.

En annan faktor som påverkar arbetslösheten är förändringar i arbetskraften. I Östergötland, liksom i många andra län i, har arbetskraften ökat kraftigt den senaste tiden till följd av det stora antalet nyanländas inträde på arbetsmarknaden. För personer som är nya på den svenska arbetsmarknaden är det naturligt att det tar ett tag innan en fast förankring på arbetsmarknaden uppnås. Det stora tillskottet av arbetskraft vi tidigare sett dämpas något under prognosperioden, men åtminstone under stora delar av 2017 kommer arbetskraftstillskottet i länet att vara betydande.

Antalet arbetslösa uppgick till 18 700 personer under det fjärde kvartalet 2016 och det väntas vara 500 fler under senare delen av 2017. Mellan 2017 och 2018 bedöms antalet arbetslösa ligga på en oförändrad nivå. Bortsett från säsongsvariation kommer den relativa arbetslösheten ligga på en tämligen konstant nivå över hela prognosperioden. Vid utgången av såväl 2017 som 2018 kommer den relativa arbetslösheten ligga kring 8,5 procent, vilket den även gjorde vid utgången av 2016.

Utmaningar på länets arbetsmarknad

De största utmaningarna på länets arbetsmarknad är inte unika för länet utan är till stor del generella för riket. Det handlar om nyanländas etablering på arbetsmarknaden, matchningsproblematiken och insatser mot långtidsarbetslösheten. Den absolut största utmaningen på länets arbetsmarknad är få till en lyckade etablering av nyanlända. Det är av stor vikt att vi lyckas ta tillvara nyanländas kompetens och det är även en förutsättning för att arbetsmarknaden över huvud taget ska kunna växa i Sverige. De nyanlända är ingen homogen grupp när det gäller utbildningsbakgrund och etablerings- och utbildningsinsatserna måste anpassas därefter.

Den snabba utvecklingen på arbetsmarknaden ställer större och förändrade krav på utbildningsväsendet. För närvarande finns det en eskalerande arbetskraftsbrist där arbetssökande i många fall inte kan matcha den kompetens som arbetsgivarna efterfrågar. Den rådande arbetskraftsbristen har numera kommit till en nivå, som åtminstone inom vissa branscher är tillväxthämmande. Inom offentliga verksamheter är bristen än större och riskerar leda till kvalitets- och kapacitetsbrister inom exempelvis sjukvård, skola, socialtjänst och omsorgsverksamheter.

Samtidigt som efterfrågan på arbetsmarknaden är mycket stark så ökar andelen inskrivna arbetslösa som står långt från arbetsmarknaden. Detta innefattar personer som är utomeuropeiskt födda, högst förgymnasialt utbildade, har någon funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga eller är äldre (55-64 år). Personer som tillhör någon av dessa grupper tenderar också att i större utsträckning fastna i längre tider av arbetslöshet. Mer än tre arbetslösa av fyra i länet tillhör numera någon av dessa utsatta grupper.

Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:
arbetsformedlingen.se/prognoser